

פרוטוקול מס' 174

מישיבת ועדת החינוך והתרבות
יום ד', ח' בטבת תשל"ג - 13.12.1972, שעה 8.45.

נ כ ח ו :

חברי הועדה:
א. רימלט - היו"ר
נ. אליעד
ז. הרמן
מ. ידיד
א. כץ
מ. צ. נריה
ע. פינברג-סירני
ד. קורן
א. רוזיאל-נאור
ב. שחור

מוזמנים:
חה"כ י. תמיר
ד"ר ו. איתן - יו"ר הועד המנהל של
רשות השידור
מר ש. אלמוג - מנכ"ל רשות השידור
מר א. אבנר - יועץ מנכ"ל רשות השידור
מר ד. בלוך - יו"ר אגודת העתונאים
בירושלים
ד"ר מ. גורביץ - המכון לקומוניקציה,
האוניברסיטה העברית

מזכירת הועדה: ד. פלר

רשמה: מ. כהן

סדר-היום:
המשך הדיון על רשות השידור - הצעה לסדר היום
של חבר הכנסת י. תמיר בנושא: אופן עריכת שידורי
מבט בטלביזיה.

היו"ר א. רימלט:

אני פותח את הישיבה.

נשמע תחילה תשובות מפי אנשי רשות השידור לשאלות והערות של חברי הועדה שנשמעו בישיבה הקודמת.

א. רזיאל-נאור:

לפני ימים אחדים שודרה בטלביזיה כתבה על קליטת העליה ובעיית מצוקת הדיור. הכתבה היתה כזאת שפירושה היה שיהיה צורך שוב לגור במעברות. הראו מה היה שינוי של המעברות בימים עברו, דיברו על קרונות וכך הלאה. לדעתי המשמעות היתה חמורה מאד. אינני מבינה מדוע הטלביזיה צריכה להגיש כתבות כאלה.

ד"ר ו. איתן:

אני אישית התכוונתי להשיב על שאלה אחת בלבד שנשאלה בצורות שונות והנוגעת אלי ואל הגופים הציבוריים של הרשות. על השאלות הספציפיות יותר ישיב מר אלמוג.

חברי הכנסת תמיד ולוין העלו את השאלה של בקרה, ביקורת ומעקב אחרי הנעשה, ושאלו באיזו מידה הדבר הזה נעשה עכשיו בצורה מספקת. היתה מעין נימה שאולי יש צורך בבדיקה נוספת. חבר הכנסת לוין סיפר שיש לו חבר במליאת רשות השידור שאיננו מרוצה, שיש כאילו אי-שביעות רצון מהאפשרויות הניתנות לו. קשה לי קצת להבין זאת.

אנחנו פועלים במסגרת החוק ולפי החוק. החוק קובע שני גופים ציבוריים, המליאה והוועד המנהל. מליאת רשות השידור מורכבת מ-31 חברים, והכוונה היא שייצגו את כל הזרמים והאינטרסים האפשריים במדינת ישראל. יושבים בה פרופסורים מהאוניברסיטאות השונות, נציגי המורים, עתונאים, נציגי ההסתדרות, הסוכנות היהודית וכו'. אין גוף גדול, אין חוג אינטרסים גדול במדינה שאיננו מיוצג שם. אני אינני מרכיב את המליאה, כך שאינני נושא אחריות אישית להרכבה. אבל אני יודע שזאת מגמת החוק והמגמה של אלה המציעים לנשיא את רשימת החברים.

החוק קובע כי המליאה חייבת להתכנס לפחות שש פעמים בשנה. היא מתכנסת יותר משש פעמים בשנה. המציאות היא שבשני-שלישים של השנה היא מתכנסת מדי חודשיים, ואילו לקראת הדיונים התכופים יותר בתקציב ובתכנון של השנה הקרובה היא מתכנסת לעתים יותר קרובות. בסך הכל היא מתכנסת כעשר פעמים בשנה.

מליאת רשות השידור דומה במקצת לכנסת. החוק קובע שמתוך 31 החברים, 16 יהיו קוורים. בכל הישיבות שהיו מאז שקיבלתי על עצמי את התפקיד של יושב-ראש, היו תמיד הרבה יותר מזה. ההשתתפות היא באמת ערה מאד. המינימום היה 22 חברים, והמספר הגיע עד 28-29. המליאה מחולקת לשבע ועדות; החל מהחודש הזה יהיו שמונה ועדות. הן מתכנסות לעתים יחסית תכופות. אין כמעט שבוע שאינני משתתף בישיבה אחת, שתיים, ולפעמים שלוש ישיבות של ועדות המליאה. ועדות אלה מרחיבות את הגיוון הציבורי של המליאה. הן מורכבות מאחדים מחברי המליאה (כל חבר של המליאה הוא חבר בוועדה אחת לפחות), ומאנשי ציבור אחרים, אנשים המומחים לנושא זה או אחר. אלו ועדות מיעצות. אגב, ועדות אלה מתכנסות תמיד יחד עם הפקידים הבכירים של רשות השידור האחראים לאותו תחום שעליו דנים. גם בוועדות יש תקופות שבהן תכיפות הישיבות היא יותר גדולה. למשל, כשדנים על התכנון. אז מביאים לוועדות הצעות של תוספות, תיקונים, שיפורים ושכלולים לקראת השנה הקרובה. הוועדות מחלקות את עבודתן בצורות שונות. בסך הכל יש פעילות רבה.

אני רוצה להוסיף שלפחות יושבי-הראש של הוועדות האלה עומדים במגע כמעט יום-יומי עם הנהלת רשות השידור בקשר לכל מיני ענינים ושאלות, מביאים כל מיני הצעות. הייתי אומר שזה חל לא רק על יושבי-ראש הוועדות, אלא גם על החברים הפעילים יותר, הערים יותר של הוועדות השונות. כך שבסך הכל הכיסוי הציבורי, כפי שזה משתקף יום יום בעבודה, הוא רחב ועמוק למדי.

נוסף לכך ישנו הוועד המנהל. יש בחוק דבר מוזר. החוק קובע שהמליאה חייבת להתכנס לפחות שש פעמים בשנה; הוא אינו קובע דבר לגבי הישיבות של הוועד המנהל. אבל הוועד המנהל מתכנס למעשה מדי שבוע בכל יום ראשון לישיבה של שעות אחדות, לפעמים שעות רבות. המגע של חברי הוועד המנהל עם הנהלה הוא הדוק מאד. לא עובר יום בלי שיפנה אלי

חבר זה או אחר של הועד המנהל בקשר לענין כלשהו, ואני יודע שאצל המנכ"ל המצב אינו שונה. לעתים קרובות לא מסתפקים בפניה בטלפון, אלא באים בעצמם, יושבים ודנים. אני מברך על זה, כי זה באמת מבטיח את המגע החי והמתמיד.

גם לוועד המנהל יש ועדות משלו. למשל, יש ועדה העוקבת אחרי החדשות בשידורים בערבית. היא מתכנסת מדי שבוע. אני יושב-ראש שלה. הייתי יכול להוסיף רשימה של כל מיני גופים וועדות של הועד המנהל הפועלים כל הזמן.

בסיכום הייתי אומר שיש פיקוח ציבורי, ההשתתפות הערה של אנשי הציבור היא מפותחת מאד, ואישיית אינני סבור שעוד גוף ציבורי אחד היה באמת יכול להוסיף ליציאות הבקרה, הביקורת או המעקב אחרי הענינים.

מר ש. אלמוג:
חבר הכנסת כץ ביקש שנפיץ שוב את המסמך שהופץ בוועדה על-ידי הרשות בדיון הקודם שהיה כאן על הרשות, בחודש יולי. ביקשתי להכין עותקים, נוספים, אינני יודע אם זה כבר הגיע לחברי הועדה.

יש פה בעצם כמה ענינים שסוכמו על-ידי הועד המנהל הקודם של הרשות בשעת חילופי המשמרות, ובין שאר הדברים, כנספח, מופיע כאן מה שנקרא תדריך לעובדי החדשות והרפורטז'ה. זה בעצם הנושא העיקרי של הדיון שהועבר לכאן על-ידי מליאת הכנסת בעקבות ההצעה לסדר היום של חבר הכנסת תמיר. החומר הזה הוא גיבוש די תמציתי של התורה שבעל-פה שהיתה קיימת ברשות השידור עוד לפני הקמתה, ובעיקר אחריה, ואשר נתגבש לאחר דיונים ממושכים בין הדרגים השונים, הציבוריים והמבצעים ברשות, לקראת תום כהונתה של המליאה הקודמת, כלומר בראשית שנת 1972.

אני חושב שהתדריך הזה הוא טוב. גם יו"ר הועדה אמר זאת. השאלה היא לא בניסוח כללים יפים, אלא בביצועם של הכללים הללו. אנחנו איננו רואים בהם אות פתח, אלא משתדלים מדי פעם בפעם גם ללמוד לקחים מן הנסיון היומי-יומי. אני משוכנע שלאחר שהכללים הללו במצאים בידי העובדים שלנו, הם יתפכחו במשך הזמן להיות לא רק דבר כתוב על הנייר, אלא ניתן להוכחה בכל שידור ושידור. אינני אומר שלא יהיו גם בעתיד חריגות שונות. אבל אני חושב שהרשות מכוונת לדעתו של חבר הכנסת תמיר, שאמר כאן שהרשות, בהיותה מובנפולין, חייבת להיות יותר אחראית, יותר מהיפנה, יותר שוקדת על מתן ביטוי נאות לכל הזרמים, מאשר איזה שהוא עתון, ויהא אפילו עתון ציבורי. זה מה שהחוק מחייב אותנו; זה מה שאנחנו משתדלים לעשות בחיי יום יום.

הדבר שהביא לדיון הזה הוא שבכתבה על הצעת אי-אמון לממשלה נפקד מקומו של המציע מסייעת גח"ל. אנחנו בעצמנו חשבנו שזה היה משגה, והודינו בכך. ההסבר שניתן על-ידי העורך לא נתקבל על-ידי הועד המנהל של הרשות. זה תפקידו של הועד המנהל. הוא עוסק בכל שבוע בענינים רבים, ובתוכם כל מה שעולה מעניני דיומא. גם הוא הגיע לאותה מסקנה.

המסקנה המשתמעת מדברי חבר הכנסת תמיר היא שמן ההכרח למצוא דרכים חדשות להבטיח את חופש האינפורמציה, או את האובייקטיביות והמהימנות של האינפורמציה הזאת. (י. תמיר: את האיזון). זו המלה המקודשת אצלנו. אחרי שאנחנו בעצמנו הודינו פיד, שבמקרה פלוני שמדובר בו העורך שלנו לא שקל נכון - השאלה היא אם מכאן אפשר להסיק מסקנה מרחיקה לכת על כך שכל הענין כולו מחייב דרכים חדשות, מיכניזם חדש. ובין שאר המיכניזמים שחבר הכנסת תמיר דיבר עליהם, היתה הצעה שייחתם הסכם בין המפלגות והרשות, בדומה לבריטניה.

אינני מכיר את המסמך הזה, את ההסכם בין ה-בי.בי.סי. והמפלגות בבריטניה. ד"ר איתן אמר בישיבה הקודמת שלא הרי בריטניה כהרי ישראל. אני רוצה להוסיף ולומר: אינני חושב שנחוק הסכם וולונטרי בין רשות השידור לבין המפלגות, כשם שלא נחוק הסכם בין רשות השידור לבין איגודים, ארגונים והסתדרויות. בשביל זה יש חוק של הכנסת. אתם, בשבתכם כאן או במליאת הכנסת, יש לכם סמכויות לחוקק. חוקקתם חוק. ועדה זו היתה שותפת בדיון על החוק הזה בשתי הזדמנויות:

גם בראשיתו, וגם כשהוא שונה עם הכנסת השלביזיה. אז עכשיו כנסת ישראל צריכה הסכם וולונטרי בין גוף שהיא הקימה לבין המפלגות?

ג. אליעד:

הכוונה היא יותר להבנה.

מר ש. אלמוג:

אני סבור שאין בכלל לקובה כזאת. אם החוק הזה שאתם חוקקתם איננו טוב, אפשר לדבר על זה. לי יש הרבה מאד טענות כלפי החוק הזה. אני חושב שהוא הלך רק מחצית הדרך, ובכך שגה. הוא נתן עצמאות מסויימת לרשות השידור, לגופים הציבוריים שלה, לאדמיניסטרציה שלה בכפוף לגופים הציבוריים, בתחום ההשקפות והדעות; הוא קשר אותה בטבורה לאדמיניסטרציה הממשלתית בתקציב, בתקן, בכל דבר. ואני חושב שזה היה משגה. אבל זה החוק שהכנסת חוקקה, ואנחנו צריכים לחיות אתו. אתם יכולים לשנותו. אבל לומר שמה שחסר פה זה הסכם וולונטרי בין הרשות לבין המפלגות - אני חושב שזה לא המיכניזם הנכון. אני סבור שהחוק כפי שהוא בתחום הפוליטי וביחס לחופש האינפורמציה והאיזון וכיו"ב, הוא בסדר; אני חושב שהתדריך שניסחנו הוא טוב, הוא מתבצע ברוב המקרים הלכה למעשה. אבל אילו הייתי בודעו של חבר הכנסת תמיר שאין לנו מספיק מיכניזמים לפקח על האיזון, לא הייתי בא בהצעה לעשות הסכמים וולונטריים.

היו"ר א. רימלט:

במסמך שנקרא "עקרונות ונוהל בחדשות ובעניינים השוטפים של ה-בי.בי.סי.", בסעיף 20, שבו מדובר על שידורים דפרטמנטליים, פוליטיים, מפלגתיים, כתוב שהם תלויים בהוראות מיוחדות הכלולות בהסכם בין ה-בי.בי.סי. והמפלגות, ואשר קיבלו ביטוי במסמך הידוע כ... מסמך זה עבר תיקון ב-1969. (אני חושב שה-בי.בי.סי. אינו מבוסס על חוק). כלומר הטיעון שלך, שהרשות מבוססת על חוק, ושאינן מקום להסכם בין הרשות ובין מפלגות - אפשר להפריך אותו על-ידי המסמך הזה.

מר ש. אלמוג:

כאמור אני לא ראיתי את ההסכם הזה. ואני מצטער, יש כאן איזכור של הסכם, אינני יודע מי ראה אותו. אבל אני חושב שמעמדו של ה-בי.בי.סי. איננו כמעמדה של רשות השידור בישראל. ל-בי.בי.סי. יש צ'רטר שהמלך נתן אותו. יכול להיות שיוקרתו של ה-בי.בי.סי. באנגליה גדולה הרבה יותר באופן יחסי ליוקרתה של רשות השידור. אבל מבחינה פורמלית הסטטוס הוא שונה. אך אני חושב שאנחנו לא צריכים לעסוק כאן רק בעניינים פורמליים. יכול להיות שאם ועדה זו או אחרת תרצה לעסוק בצד המשפטי של הסטטוס של ה-בי.בי.סי. בהשוואה לזה של רשות השידור, ומה שלא פחות חשוב, באבחנה הריאלית בין המקום שתופסת רשות זו בחיים הציבוריים של הארץ הזאת בהשוואה לחיים הפוליטיים באנגליה - אז זה יהיה תרגיל אינטלקטואלי ואולי אפילו אקדמי חשוב.

אני סבור - בלי להיכנס לכל השאלות הללו - שאנחנו במדינת ישראל איננו חייבים בהסכם וולונטרי בין רשות השידור, הקיימת מכוח החוק, לבין מפלגות פוליטיות בישראל. כשיש דרכים רבות אחרות, הרבה יותר מכובדות לדעתי, להבטיח את מה שאתם בצדק רוצים להבטיח. ואחת הדרכים היא מה שאתם עושים עכשיו. הכנסת שמעה הצעה לסדר היום, התייחסה אליה ברצינות; השר הממונה על ביצוע חוק רשות השידור אמר שלא יציע להוריד את ההצעה מכל וכל, אלא להעביר אותה לדיון בוועדת החינוך. ועדה זו עסקה לא פעם בענייני רשות השידור. אתם באמת רוצים לבחון באיזו מידה אנחנו עושים צדק לחוק, באיזו מידה אנחנו נותנים ביטוי מאוזן להשקפות השונות הקיימות בציבור? באיזו מידה אנחנו נותנים אינפורמציה מהימנה כמצווה על פי החוק. אתם יכולים לדרוש מאתנו ולהיוודע. ואנחנו, זה לא האדמיניסטרציה של פקידי רשות השידור בלבד. אמנם חבר הכנסת לוין אמר בישיבה הקודמת ששמע ממי ששמע שמליאת רשות השידור כאילו לא מספיק חשה את המעורבות שלה בעניינים היום-יומיים של הרשות. בכל זאת אני חושב שהיום, כשכבר אפשר להשוות את הנסיון המצטבר של הפיקוח הציבורי שהיה קיים בניה בכל שנות קיומו של הרדיו במסגרת ממשלתית, עם הפיקוח הציבורי והבין-מפלגתי הקיים במסגרת רשות השידור מאז הקמתה - אז אני חושב שמידת הפיקוח הציבורי או הבין-מפלגתי או שניהם, המורגשת היום ברשות השידור, היא הרבה יותר גדולה.

מה שעשה המחוקק בהקינו את רשות השידור, זה שהוא הפקיע את התחום הפוליטי מידי האדמיניסטרציה, הממשלה, והכפיפות

הישירה לשר, ונתן את זה בידיים של נציגי ציבור, המשקפים במידה יותר גדולה את הכנסת משזה היה קודם. זאת אומרת שהיום ברשות השידור יש משקל הרבה יותר לדעתה של אופוזיציה, כל אופוזיציה, משזה היה בימים כשזאת לא היתה רשות. זה הדבר שרציתם, זה הדבר שקיבלתם. אינני יודע איזו דרך ציבורית ישנה להבטיח פיקוח ציבורי מראש על מה שישודר ברדיו או בטלביזיה. כאן אני בא לשאלה של היושב-ראש.

מה שעשה הגוף הציבורי כדי לפקח מראש, זה שהוא ישב על המסמך הזה, תדריך לעובדי החדשות, וקבע הנחיות: בענין זה כך, בענין זה אחרת. אני חושב שיש שפ-ראש הועדה, שבעצמו היה מופקד על ענינים מינהליים, יודע שבמינהל תקין עוסקים בהנחיות ובחריגים. וזה בדיוק מה שעושה הגוף הציבורי ברשות השידור: הנחיות, וטיפול בחריגים. הוא איננו מחכה עד שתהיה הצעה לסדר היום, שהיא לגיטימית, או דיון בועדה זו, שלפי דעתנו מביא תועלת, כי אנחנו רוצים שתדעו עלינו יותר, אלא הוא עושה זאת דבר יום ביומו; לא במליאה, המליאה מתכנסת עשר פעמים בשנה; הועדות מתכנסות לעתים תכופות, בין מליאה למלאה. אבל הועד המנהל שהוא גוף ציבורי - ואני יכול לומר פה באופן בלתי רשמי: בין מפלגתי - הוא משמש מה שמשמש הפרלמנט כלפי הממשלה. הוא עומד על המשמר. ולא עובר שבוע שלא באים בטענות ויש ויכוחים בין חברי הועד המנהל על מה ששמעו וראו. איזה פיקוח ציבורי יכול להיות יותר אפקטיבי?

אני מכיר רשויות שידור בהרבה ארצות, לרבות ה-בי.בי.סי... אינני מכיר הרבה רשויות שיש בהן פיקוח כה גדול על בעלי המקצוע כמו אצלנו.

היו"ר א. רימלט: אני מניח שאנחנו במקום הרביעי מבחינת העצמאות למעשה.

מר ש. אלמוג: עצמאות מסוג זה יש היום לרוב ארצות אירופה, אלא שיש מדינות שהעצמאות היא לא כל כך מוחשית, כמו בצרפת, ויש מדינות שהיא מאד מוחשית, כמו באוסטריה למשל. באוסטריה היה משטר דו-מפלגתי בכל תחומי החיים הציבוריים, עד כדי כך שבכל מחלקה ברדיו ובטלביזיה היו שני פונקציונרים, אחד ממפלגה אחת ואחד ממפלגה אחרת. היה מפתח מפלגתי מובהק, עד שחל שם שינוי. היום הרשות הזאת יצאה ממסגרת הויכוחים הבין-מפלגתיים בביצוע, ואני חושב שזה באמת חיוני, בעיקר בארץ כה קטנה שאין בה פוטנציאל אנושי כה גדול שאפשר למצוא מנהלים ושדרים טובים לשת"י מערכות.

אני חושב שבהשוואה לארצות אחרות יש בישראל כמה דברים שהיא יכולה להתברך בהם. איננו מקבלים עובדים על פי מפתח מפלגתי. אני ואבוי היה לנו אילו כך נהגנו. כי גם כשאנחנו חופשים לבחור את האדם הטוב ביותר, קשה מאד למצוא את האדם הטוב ביותר. אם עוד היינו צריכים ללכת לפי מפתח מפלגתי, זה היה דבר נורא. אני חושב שהפיקוח הציבורי פה הוא אפקטיבי יותר מאשר ברוב הארצות. יושב-ראש הועדה ואני הכרנו את המנכ"ל של רשות השידור האוסטרי. הוא כמעט דיקטטור. הפיקוח הציבורי שם הוא רק ענין פורמלי. הפיקוח הציבורי כאן הוא דבר מאד ריאלי. הייתי מאד שמח אילו רשות השידור היתה יכולה לארגן סיוע ברשויות שידור. אבל אם אתם מתענינים בנושא זה, הייתי מציע לכם, כשאתם שוהים בחוץ-לארץ, לראות איך זה עובד במקומות אחרים. בארצות אחרות יש ביקורת נוראה על רשויות שידור שנחשבות אצלנו בעלות יוקרה, כמו למשל ה-בי.בי.סי. כדאי לראות איך זה מנוהל ומה מידת הפיקוח הציבורי אשר קיימת שם לעומת זו הקיימת אצלנו.

לכן אני חושב שכל הנושא הפוליטי, הפיקוח הפוליטי ששימש עילה לדיון הזה, הוא לפי מיטב הכרתי די מכוסה.

אלא מה? יש דברים אחרים שמטרידים אותי במידה הרבה יותר גדולה. ישנם חבלי הקמתה הממושכים של הטלביזיה בישראל; ישנה ביקורת שאני לא מעט שותף לה על מה שאנחנו מצליחים לעשות בתחום זה. אילו הטלביזיה היתה מצויינת, ואתם כולכם הייתם משוכנעים שהיא מצויינת, אני בטוח שהנושא הפוליטי הזה לא היה תופס מקום כל כך חשוב, כי לגופו של ענין הוא לא כל כך חשוב. מבחינת האיזון הפוליטי ברשות השידור היא בסדר גמור. ואם יש מדי פעם בפעם חריגה, היא קטנה מאד. אילו אתם הייתם מרוצים יחד אתנו מרמתה של הטלביזיה, אני חושב שלא הייתם מדברים על זה. זה הרושם שלי. זו הערכה היפותטית וסובייקטיבית.

אני סבור שהבעיה שלנו איננה הבעיה הפוליטית. אני חושב שיש בעיות אחרות. הקמת הטלביזיה בארץ היתה מהירה מדי, בניגוד לתקופת ההכנה הנאותה שניתנה לטלביזיה הלימודית כשהוקמה, ולא לי לשפוט את תוצאותיה, אבל אני חושב שתקופת ההכנה היתה מספקת. לטלביזיה, שמעיקרה היא יותר מסובכת לציבור הרחב, לא ניתנה תקופת הכנה בכלל. כתוצאה מכך הרבה דברים שנעשו עדיין משאירים את רישומם. לא היה זמן לבנות אולפנים, לא היה זמן להכשיר כוח אדם, לא היה זמן ללמוד את המקצוע. התחילו לעשות את הכל בעת ובעונה אחת: את האולפנים, את הציוד, את בעלי המקצוע, יחד עם התחלת השידורים. זה לא יכול להיות כל כך קל, זה לא יכול לעבור בלי להשאיר את רישומו, והרישום הזה עדיין קיים.

אני חושב שיש איזון מגמה של שינוי לטובה. יכול להיות שמישהו כאן יאמר שלהיפך. אבל אי אפשר להתעלם מזה שפה התחילו לעשות טלביזיה בזמן קצר מדי, בלי הכנה מוקדמת, בלי פוסטנציאל ורזרבואר אנושי במקצוע הזה, בלי תשתית של תעשיית קולנוע מפותחת. אלו הן עובדות. וכל זה בשתי שפות. יכול מישהו לומר: למה בעצם היינו צריכים טלביזיה? ולמה צריך היה טלביזיה בעברית, הרי רצינו בערבית? עכשיו יש טלביזיה, בשתי שפות. מדי פעם בפעם, כשיש משבר, מישהו אומר: אולי נסגור אותה. גם אצלנו ברשות אמרו זאת: אולי נסגור אותה לזמן מה, נבריא אותה. אנחנו לא נבריא את הטלביזיה אם נסגור אותה. היא כבר קיימת, הציבור קנה מקלטים, הוא מצפה שהטלביזיה תסדר לו. ואף על פי שהבדיחה אומרת שבמשך חמשה הימים שעובדי דואר הנדסה שבתו ולא היתה טלביזיה, הקהל נשם לרווחה - אני סבור שלא במקרה עובדי דואר הנדסה החליטו לעשות שביתה דוקא בטלביזיה, כי הם יודעים שזה הדבר שהקהל רוצה בו. מי שמאזין לרחשי לבו של הציבור יודע שהטלביזיה היא היום חלק אינטגרלי של בילוי הזמן הפנוי בציבור, ויש לה חשיבות.

לכן אני מציע לעצמנו גם כן להתרחק מהרהורי חרטה שאין בהם ממש, למה הקיפוננו טלביזיה, ואולי כדאי לסגור אותה כדי להבריאה. כל הדברים האלה לדעתי אינם מציאותיים. הטלביזיה ישנה, היא משדרת. מוטב שנחפש את הדרכים כדי שהיא תהיה טובה יותר.

היו לנו הרבה מאד קשיים בבחירת כוח אדם, קודם כל מהסיבה הפשוטה שלא היה כוח אדם בצמצא. אני חושב שחלק מהקושי בעבודה וביחסי העבודה נגרם על-ידי כך שעדיין אין פה סטנדרטים קבועים ומחייבים לגבי מקצוע הטלביזיה. הסכסוך האחרון, שגרם לשיבושים בטלביזיה, היה על השאלה: איפה מקומם של עובדי הפקה אלה או אחרים, האם תאורנים צריכים להיות בדירוג זה או אחר. זה נובע מכך שבארצות אחרות יש דוגמאות רבות לארגון של מקצועות טלביזיה; כאן אין לנו עדיין מסורת חד-משמעית מגובשת ומחייבת. ואם הולכים לראות איך זה במקום אחר, רואים שאפשר כך ואפשר אחרת. הכל תלוי במסורות שהתגבשו בכל מקום ומקום. זהו מקצוע חדש, שיש בו הרבה מאד מקצועות שלא היו ידועים בישראל. ואני מודה שקיים גם הפיתוי להידחק אל המסך. ויהודים רוצים להיות במאים, לא רוצים להיות טכנאים.

זו באמת דוגמה מאלפת שאנחנו נתקלים בקשיים עצומים לקלוט עולים בעלי מקצועות טלביזיה. אם בא עולה מאיזו ארץ שהיא, מזרחית או מערבית, שעבד בטלביזיה - הוא תמיד במאי או מפיק. לעתים הדירות אנחנו מוצאים מישהו שיש לו איזה מקצוע טכני או סכני למחצה, מהנדס או עורך סרטים.

א. רוזיאל-נאור: האם יש די צלמים?

מר ש. אלמוג: מבין העולים - לא. יש שני סוגי צלמים: יש צלמי אולפן, צלמי אלקטרוניקה, ויש צלמי פילם. צלמי פילם יש; צלמי אלקטרוניקה - לאו דוקא. ככל שהמקצוע יותר טכני - כך יש פחות יהודים בו, בכל הארצות. פנה אלי ידיד, מנהל מרכז הקליטה בכרמיאל, וסיפר על עולה, טכנאי טלביזיה, שרוצה עבודה. שאלתי אותו האם הוא בטוח שהאיש טכנאי. הוא בא, הפניתי אותו לאן שצריך, ומיד היה לו מקום. באים עשרות אנשים מכל מיני מקומות ומבקשים עבודה - ואין. כי אם האיש היה במאי או מפיק, אם בצ'ילי או בפולין, הוא איננו יכול באופן אוטומטי להיות במאי או מפיק כאן. ויש לנו נסיונות קשים ביותר עם אנשים שקלטנו באמצעות משרד הקליטה בנסיון לקבל אותם לעבודה. אחד היה צריך לשקוע לביים תכנית על הקבלה. הוא לא הבין שום דבר; הוא איננו מבין את חיי הארץ. חייבת להיות לאדם התרשמות סובייקטיבית, צריך שיהיה

לו מישקע תרבותי יהודי, ישראלי. אי אפשר באופן אוטומטי לומר לאדם:
עשית זאת בפולין - תעשה זאת בישראל.

ובכן אנחנו עומדים פה בפני מצב שבבת אחת
צריך היה להכשיר קודם כל ישראלים. גם הישראלים מעדיפים ללכת לתפקידים
של בימוי והפקה. לזה יש כל הזמן ביקוש.

יושב-ראש הוועדה שאל אם באמת אנחנו מנצלים
כהלכה את כוח האדם. זו אחת הבעיות. לפני יומיים היתה לי פגישה עם
הצוות הבכיר של הטלביזיה. היה שם גוי אחד מקנדה ששהה פה שנתיים ועמד
לחזור. הוא ניתח את התופעות של העבודה שלנו. אני התביישתי, התביישתי
כיהודי. הוא אמר לחברים: פה כל אחד רוצה להיות בעל-בית, כל אחד רוצה
להיות במאי. אם אדם מתקבל לעבודה בתור צלם, והוא שואף עד מהרה לא
להיות צלם, אלא במאי - אז אומר אותו גוי: ובכן מי יהיה צלם? זה לא
אופייני רק לטלביזיה; זה אופייני לישראל, ליהודים. קשה מאד להגיד
ליהודי שהוא צריך לעבוד כל הזמן ליד מכונה ולעשות תנועות מיכניות.
הוא מיד יאמר: במה השני טוב ממני? למה לא אני? זה קושי.

כשיש מסורת מגובשת של מסלול קידום, הדברים
יותר קלים. כשהמקצוע חדש, מובן שהדברים יותר קשים. ולפעמים סכסוכי
העבודה שיש לנו הם בכלל לא על כסף, אלא על דברים כאלה, על סטוס שנובע
מחוסר סטנדרטים מקובלים ומחייבים בארץ הזאת.

היו"ר א. רימלש: איך נוצרים סטנדרטים?

מר ש. אלמוג: הם נוצרים במשך הזמן, על-ידי זה שמתדלים
גם ללמוד ממקומות אחרים, גם להכניס דברים
לסדר מסויים. אני חושב שבמשך הזמן דברים גם נכנסים לסדר מסויים.

אבל יש מגמות שאי אפשר להתעלם מהן, כי הן
מגמות יסוד. אני חושב שאם יש מצב פרוץ במשק הציבורי בישראל, אז הוא
חל גם על רשות השידור. ואין לזה תקנה רק ברשות השידור. אינני אומר
שכל הדברים שישנם ברשות הם אופייניים לנמלים או לשדות תעופה. ישנם
דברים שהם ספציפיים, דיברתי עליהם. אבל הדברים הכלליים חלים גם עלינו.
זו בעיה שאתם מכירים אותה לא פחות ממני.

חבר הכנסת רימלש שאל מהי חלוקת התפקידים
בין הוועד המנהל הציבורי לבין ההנהלה המבצעת. זו שאלה שקשה לענות עליה
בהכללה; אפשר לענות עליה על-ידי דוגמאות. קודם כל, מכיון שהאופי
של האורגניזם הזה הוא שההחלטות מתקבלות משעה לשעה, ולעתים בדרג די
נמוך של ההיררכיה, הרי שצריך קודם כל לראות מה סוג ההחלטות שנשפר לדרגים
הקובעים, ובאיזו מידה הם יכולים לחזות מראש את הדברים שיקרו בשדה.
אשתדל להביא דוגמה.

אם שולחים כתב לכנסת והוא שומע אינפורמציה,
הוא מדווח עליה לעורך שצריך לסדר אותה. כתב מהיפן, שידוע שהוא עושה
את עבודתו כשורה, העורך שואל אותו שאלות הבהרה לפני שהוא משדר את החומר.
הוא איננו חוקר אותו. העורך יכול לפסול ידיעה; הוא יכול להוציא מתוך
הידיעה כמה אלמנטים; הוא איננו יכול להמציא ידיעה אחרת במקום אותו כתב.

א. רזיאל-נאור: על סמך מה פוסלים ידיעה?

מר ש. אלמוג: העורך יושב ליד שולחן המערכת ומקבל חומר
כל הזמן. את הרוב זורקים, את המיעוט
משדרים. למערכת החדשות ברדיו למשל מגיע חומר מכל סוכנויות הידיעות
המערביות, מסוכנות עתים בארץ ומרשת כתבים בארץ. רוב החומר הזה הולך
לפח. השאלה היא לא מה זורקים, אלא מה משדרים.

א. רזיאל-נאור: אבל על סמך מה זורקים?

מר ש. אלמוג: הקריטריונים כתובים פה בספר. זורקים את
הדברים שנחשבים באותו רגע בעיני העורך, על
פי ההנחיות הקבועות, כפחות מעניינים.

א. רוזאל-נאור:

זה בדיוק מה שקרה. העורך קיבל ידיעה שחבר הכנסת בדר דיבר, אבל הוא זרק אותה

וזה לא נכנס.

מר ש. אלמוג:

אם אנחנו מדברים שוב על מה שדיבר חבר הכנסת יוסף תמיר - אז לא לזה התכוונתי. כבר אמרתי שהנושא הפוליטי הוא נושא שולי, בלתי חשוב לגבי כל הנושאים האחרים, כי בדרך כלל אני חושב שהוא בסדר. אני מנסה להסביר את סדרי העבודה, בתשובה לשאלה שהציג היושב-ראש שאמר: אל תסתפקו בתשובות על השאלות שעלו אגב ההצעה לסדר היום, אלא תסבירו לנו מה הבעיות שלכם. אני משתדל לעשות זאת, לפי ראות עיני. ולפי ראות עיני אני חוזר ואומר: הנושא של האיזון הפוליטי הוא בדרך כלל כך בסדר, שהוא לא חייב לדעת להעסיק אותנו יותר מדי. אבל אם הועדה רוצה, הוא יכול להעסיק אותנו יותר. אני סבור שכתב שיוצא לכנסת או לרחוב או לאיזה שהוא מקום כדי "לכסות" איזה אירוע, אפשר אחר כך במערכת לערוך אותו, אבל אי אפשר ליצור אינפורמציה אחרת במקום זו שהוא מביא. הבעיה היא ארגונית טכנית.

היו"ר א. רימלש:

האם אתה פונה את זה בין הבעיות שיש בחיי יום יום?

מר ש. אלמוג:

אני משתדל להסביר מדוע בעצם ההחלטות נעשות יום יום בדרך די נמוך.

ניקח לדוגמה לצורך השוואה חברה, מסחרית או מועצת מנהלים של בנק. היא קובעת את המדיניות של המפעל או המוסד. מורידים את ההנחיות מהדרג הגבוה ביותר, וידוע שכל אחד מההיררכיה, בהתאם למסגרת הסמכויות שלו, מבצע אחר כך את המדיניות שנקבעה על-ידי מועצת המנהלים. במפעלים פיננסיים ידוע שלכל פקיד לפי סמכותו יש סמכות שניתן להגדיר אותה על-ידי סכום הכסף שבתחומו הוא יכול להחליט, ומעבר לסכום הזה הוא צריך לפנות למי שממונה עליו. ואז הדברים הם פשוטים באופן יחסי. ואילו כאן, הרבה פעמים עובדות היסוד נקבעות בשדה, למטה. ההנהלה מפקחת על כך. העורך הוא שמחליט אם צריך לשלוח צוות למקום פלוני או לא. כשהצוות יוצא למקום, הוא קובע כבר את דמותו של החומר הגלמי שממנו תיעשה הכתבה. זו הערה כללית שמסבירה שבמקצועות אלה מן ההכרח שתינתן מידה מרובה של סמכות החלטה יום-יומית בדרג די נמוך. החדשות מתנהלות על-ידי מערכות חדשות, בראשותם של מנהלי מחלקות ומנהלי חטיבות. מנהל הרדיו, מנהל הטלביזיה ואני, יש לנו דיווח, כל אחד לפי מקומו, על הדברים הנעשים באופן כללי יותר.

למשל, למערכת החדשות במערכת עניני היום יש לוח אירועים צפויים, ובו כ-15 נושאים שקבעו שהם פחות או יותר ראויים לדיון במשך היום. הלוח הזה נעשה בתוך המערכת הזאת בדרג של מנהל מחלקה. במשך היום הוא מגיע למשרדו של מנהל החטיבה, ואם הוא יותר קרוב - הוא רואה את זה מיד ויכול להעיר על זה. זה מגיע במשך היום למשרדו של מנהל הרדיו ולמשרדי. במידה שהדברים מעוררים תשופת לב מיוחדת, מנהל הרדיו יכול להתערב בזה. אם יש נושא בעל ערך מיוחד שאני רוצה לעקוב אחריו, או שאני מבקש מיועץ המנכ"ל מר אברי לעקוב אחריו, או מהיועץ המשפטי - הוא מגיע אלינו. למשל, בענין רשת המרגלים, ביקשתי שכל נושא הקשור לרשת המרגלים יקבל אישור מהיועץ המשפטי שלנו. זו צורה של סיפול שאפשר לעשותה מלמעלה.

הועד המנהל מתכנס אחת לשבוע. נושא קבוע על סדר יומו הוא עניני דיומא או הודעות או שאלות. הוא איננו יכול לעסוק בחדשות שתהיינה, אלא באלה שהיו במשך השבוע. מכיון שהוא מגוון מאד גם מבחינה פרסונלית וגם מבחינת ההשקפות המיוצגות בו, שומעים מדי פעם הערות, לפעמים יש חילוקי דעות. פלוני רוצה שתתקבל החלטה שדבר מסויים היה רע, ואיננו מקבל רוב. רוב הדברים נעשים בדרך כלל בקונצנזוס, אבל מפעם לפעם מבקשים הכרעה בהצבעה.

לא הכל מוכרח להיעשות בישיבה הפורמלית.

למשל, מישהו מתקשר אתי ואומר ששמע דבר מזעזע, ומבקש את השכסט.

מידת המעורבות בתחום של החדשות שונה לפי

מקומו של כל איש בהיררכיה, בהבדל אחד: חברי הועד המנהל בתור פרטים

יכולים למתוח ביקורת; כשהם מצביעים - הם יכולים להחליט החלטות אופרטיביות. הוראות לביצוע יכולים לתת רק הדרגים המבצעים.

להנהלה בתור גוף אין שום סמכויות החלטה יותר משיש לכל אחד מחבריה. ובתור גוף - זה רק צירוף של המנכ"ל וחבר עוזריו. המנכ"ל כפוף להחלטות... .

היו"ר א. רימלט: אני מבין שלמנהל הטלביזיה ולמנהל הרדיו יש תפקידים. אם באים אל ההיזון החוזר - אינני יודע. אבל הגוף הזה שקוראים לו ההנהלה המבצעת זה גוף שיושב בישיבות. על מה הוא דן? מה תפקידיו של הגוף הזה כגוף? מה הנושאים העולים שם לדיון?

מר ש. אלמוג: תפקידה של ההנהלה המבצעת הוא לא לדון, אלא לבצע. היא יושבת לא בצורה מחייבת מבחינה פורמלית. אם לא תהיינה ישיבות הנהלה, היא גם כן תוכל לנהל. הרבה מאד אספקטים בחיים הממשיים בתחום האופרטיבי והטכני אינם מגיעים בדרך כלל לטיפול בועד המנהל. למשל, דרך ההפעלה של הלוויין, נושא שהעסיק אותנו במשך תקופה ממושכת. היה לוויין בארצות שמסביבנו, יש שירותי לוויין ביבשות אחרות, ואנחנו היינו במצב שלא היה לנו קשר ללוויין. חיפשנו את הדרך, קודם כל הודות ליוזמה של משרד התקשורת ובתיאום אתו, כיצד נשתמש במכשיר החדש הזה שימוש מעשי, מאין נקבל את החומר, כיצד החומר הזה יתועל ובאיזה שעות צריך לקבל אותו, איך תהיה דרך התמסורת וכיו"ב, כל מיני בעיות שיש בהן צד פיננסי וצד טכני וצדדים אופרטיביים שונים שמחייבים תיאום בין האנשים השונים המשתתפים בישיבות ההנהלה או שהם חלק מהנהלה.

בועד המנהל יש דיווח על נושא כזה כאשר מתחילים לטפל בו, יש דיווח על נושא כזה כשאיזו שאלה חדשה צצה ועולה. אבל מכלול השאלות הטכניות והארגוניות המסובכות למדי אינן יכולות להידון בועד המנהל, שמטבעו עוסק בתכנים תרבותיים או בנושאים פוליטיים, ושמתוקף תפקידו דן בתקן, בתקציב, עוסק בכל מיני דברים אדמיניסטרטיביים שמוטלים עליו על פי החוק. אבל בעיקרו הוא מעוניין בענייני תרבות וציבור. בעניינים אופרטיביים מסובכים כמו רדיו וטלביזיה, אני חושב שחייבת להיות עבודה של אנשים כמו מהנדס, כלכלן וכיו"ב, שלא מוזמנים דוקא לישיבות הועד המנהל, אלא אלינו.

בסוף דבריו בישיבה הקודמת העלה חבר הכנסת תמיר נקודה אחת. הייתי רוצה להסתייג מעניין אחד. אינני חושב שאפשר לומר בצורה כזאת שחדרו אלמנטים שמאלניים לטלביזיה, ולכן יש תופעות שראויות לביקורת. שיש תופעות ראויות לביקורת - לזה אני מוכן להסכים. זה שחדרו אלמנטים שמאלניים - בעניין זה אני חייב להסתייג.

ד. קורן: האם הם לא חדרו, או הם אינם?

מר ש. אלמוג: אני אינני מייצג פה את שירותי הבטחון ואינני יכול להשיב על שאלה זו, שהיא חמורה מאד. אבל אם לחבר כנסת יש חשד, הוא יודע איך להגיע, ילך וישאל, יבקש ויבדקו את זה. זה לא עניין שניתן לומר אותו בישיבות של ועדות, כי בישיבות של ועדות אי אפשר לתת תשובות על נושאים כאלה. גם אני אינני זכנול. היתה לי שיחה עם חבר הכנסת תמיר לפני שנה, גם אז ביקשתי ממנו אינפורמציה, לא קיבלתי ממנו אף שם אחד. אני מבקש באופן פורמלי מיו"ר הועדה למחוק את ההאשמה הזאת מהפרוטוקול. אני חושב שלא ייתכן לומר דברים כאלה בלי ביטוס. אני חייב בתוקף תפקידי לומר זאת כאן בכל החריפות.

אני חושב שאם היה סרט ביקורתי על קנדי, זו איננה ראייה שעשה את זה שמאלן. הסרט היה חד-צדדי. מתחתי ביקורת על הסרט הזה, על עצם העובדה שהביאו את זה, ביקשתי לא להביא יותר סרטים מהחברה הזאת.

היו"ר א. רימלט: האם אין מי שמקבל לפני זה איזה סיקור, איפיון?

א. רוזיאל-נאור:

האם אין צפיה של הסרט?

מר ש. אלמוג:

יש.

י. תמיר:

הוסרט סרט ליובל המהפכה הקומוניסטית, פרי הסוכנות הקומוניסטית הרשמית של מוסקבה. הוא מסולף מכל הבחינות. איך זה עובר אליכם לשידור? יש ממוסקבה לבית השידור הישראלי?

א. רוזיאל-נאור:

זה היה סרט מאד חד-צדדי, תעמולתי.

מר ש. אלמוג:

אתם צריכים לזכור שאתם מדברים פה על סרט אחד מתוך עשרות רבות ואולי מאות. הלא כל האינפורמציה שאנחנו מסדרים ברדיו ובטלביזיה, אם יש לה איזו שהיא השפעה, אז היא השפעה מערבית. לפעמים אני חושב שאנחנו עושים יותר מדי משגים גם בכיוון השני. היתה למשל תכנית על הבחירות באמריקה, אז שמו שם את הדגל האמריקני. אני חושב שזה לא היה יפה. זה לא בסדר. ידידות בין ישראל לאמריקה אינה נמדדת בכך שאנחנו נשים את הדגל האמריקני בזמן שידור. מתחתי על כך ביקורת. אני חושב שאם אנחנו ניזונים כל הזמן באינפורמציה אמריקנית על וייטנאם, אנחנו לא חייבים לקבל דוקא כל דבר מ-יו.פי. ו-איי.פי. על וייטנאם. עובדה היא שאנחנו אפילו משתמשים באותה טרמינולוגיה. כתבים שלנו יושבים באמריקה, לא ברוסיה, אז הם חוזרים על דברים. אינני חושב שאנחנו חייבים להיות המדינה ה-51 בארצות-הברית בגישה שלנו. באותה מידה אנחנו חייבים להיזהר מפני תעמולה קומוניסטית. אז זה איננו אומר שאסור להראות סרט על קובה. פעם היתה שאילתה מדוע הראו סרט שבא מקובה. האם לציבור הישראלי מותר לראות רק סרטים שבאים מהמערב? בארצות אירופה קאסטרו איננו מוחרם. היום גם באמריקה מתחילים להגיע להסכמים אתו.

היו"ר א. רימלט:

הבעיה איננה ענין הדגל, שגם לדעתי היה בזה חוסר טעם. אבל ציקח את הסרט על רצח קנדי, שאתה לא היית מרוצה ממנו. אם הועד המנהל מביע חוסר שביעות-רצון בצורה רטרואקטיבית - נ"חא. אבל האם אתה או עוזרך הממונה על הטלביזיה איננו מקבל מושג כלשהו על הסרט? לא אגיד שיקרינו לפניו את הסרט, כי לפעמים זה בלתי אפשרי, אם כי סרטים כאלה הם פיוחדים. אבל צריך להיות איזה איפיון מאישי מהימן, כדי לראות ולדעת מה זה. הועד המנהל מופתע לעתים, בצדק או שלא בצדק. הצופים - בודאי. אבל אתה כמנהל הרשות, או עוזריך שאתה מוריד אליהם סמכויות - האם גם אתם צריכים להיות מופתעים? או שהיה הבדל בשיקול, שמישהו ראה את הסרט ואמר שזה בסדר, ואתה לא היית מרוצה. את זאת הייתי רוצה לדעת.

מר ש. אלמוג:

הסרט הזה נבחר לשידור על-ידי דרג בינוני. ייתכן שאילו היו אומרים שהסרט הזה מייצג בצורה ברורה עמדה חד-צדדית, או שהיו מכניסים את זה למסגרת של דיון - היו הדברים שונים. אגב, זה נאמר בגוף הסרט באנגלית, אבל לא נאמר בצורה מפורשת בעברית. זה נאמר בתרגום, אז לא מספיק. הסרט כשלעצמו, אילו היה מלווה בדיון, זה היה מצויין.

נכון שאנחנו רגישים יותר לענינים שישראל נוגעת להם באיזו צורה. מי שצריך היה לתת את דעתו לא נתן דעתו במידה מספקת על האימפליקציה. לאחר מכן ביקשתי לא לקבל יותר סרטים מהספק הזה, כדי למנוע בדרך הטכנית קודם כל את החדירה של דברים לא ראויים.

ע. פינברג-סירני:

מדוע אתה פוסל את הספק הזה?

מר ש. אלמוג:

כי הוא ספק פוליטי ולא ספק מקצועי.

ע. פינברג-סירני:

האם זה פוסל אותו מראש?

מר ש. אלמוג:

כשאני יוצא לחפש בשביל התכנית "השעה השלישית" נקודת מבט קומוניסטית לדיון על נושא שאפשר יהיה להביע בו דעות, אז זה טוב מאד. לא השלתי עליו חרם. אמרתי שצריך להיזהר עם האיש הזה, אני רוצה לדעת מה הוא שולח.

אבל אין זה אומר שכל דבר ביקורתי, שהוא כשר ולגיטימי בעיני רוב הציבור בארצות-הברית, ומראים אותו באחת הרשתות הגדולות כמו ה-סי.בי.אס., יהיה פסול בישראל.

י. תמיר: אני חושב שהרוב הדומם אינו תומך בשידורים הללו.

מר ש. אלמוג: זאת לא דאגתנו. אחרי שהראו את זה ב-סי.בי.אס. אז לא חייבים להזדעזע כל כך. כי גם הדמוקרטיה הישראלית, ואפילו הדמוקרטיה האמריקנית, יש להן כוח עמידה, ולא יקרה שום דבר אם יראו סרט אחד כזה שראו אותו בארצות-הברית.

מזה אני לא חושב שצריך להגיע למסקנה שכל פעם שדבר מעורר ביקורת או שהוא לא טוב בעיני מישהו - אז הוא מחפש את המרגלים והסוכנים שחדרו לשלביזיה. אני חושב שזאת גישה לא נכונה.

ד"ר ו. איתן: כהשלמה לדברי מר אלמוג על ענין ההסכם בין ה-בי.בי.סי. והפפלגות - אולי אחזור על דבר שאמרתי כבר בישיבה הקודמת. זו נקודה חשובה מאד. הדבר הראשון ידוע לכולם, שיש הבדל יסודי בין המצב כאן לבין המצב באנגליה, שהרי באנגליה יש למעשה שתי מפלגות המתחלפות בשלטון (יש עוד מפלגה אחת קטנה), כך שכל מלאכת ההסכם היא הרבה יותר קלה, בעוד שכאן המצב שונה לחלוטין. אבל לא זה העיקר. העיקר הוא שאם כי קיים הסכם הזה, וזה הסכם שהושג כבר על דעת כל הגורמים גם יחד, בכל זאת ה-בי.בי.סי. מותקף על-ידי חברי כל המפלגות. כמעט אין איום איש פוליטי באנגליה אשר יקום ויגן על ה-בי.בי.סי. זו תופעה מענינת מאד. זאת אומרת שאפילו קיום ההסכם הזה שכולם הסכימו לו, אינו מונע את אי-שביעות הרצון, אפילו יותר מזה: את הרוגז הכללי של אנשי הפוליטיקה באנגליה על ה-בי.בי.סי. זאת אומרת קיום ההסכם אינו משנה דבר.

תהיה לי בקרוב ההזדמנות להיות ב-בי.בי.סי., ובדעתי לשאול אותם על מהות ההסכם הזה ועל תולדות הענין. אבל אני רוצה גם לשמוע ולדעת מדוע למרות קיום ההסכם יש רוגז כללי כזה של כל אנשי הפוליטיקה באנגליה על ה-בי.בי.סי.

א. רוזיאל-נאור: אני רוצה לשאול כיצד הגיבו על הטעות בשיקול. אני חוזרת לנושא זה לא מפני שאני רוצה להיתפס למשהו או לענות את מישהו או ליטול ממנו את ליטרת הבר, אלא מפני שאני חושבת ש"טעות בשיקול" אינה ממצה את הענין. פחד יכולה להיות שוב טעות בשיקול. מה עושים כדי שזה לא יקרה שוב? מובן מאליו שטעויות הן ממידות האנוש. אבל מה עושים במקרה כזה כדי שיהיה ברור לכל הצוות העובד בנושא הזה שטעויות כאלה אינן צריכות לקרות.

מדבריו של חבר הכנסת יוסף תמיר ממתבר שאנשי הטלביזיה העובדים בשטח אמרו שאין להם הוראות ברורות והכוונות מפורשות. האם יש הוראות? האם מבצעים אותן? מה עושים כשנתקלים בתופעה שזה לא רק טעות בשיקול, אלא באמת לא פעלו לפי ההוראות? מר אלמוג אומר שיש הוראות ברורות ומפורשות. מה עשו לאחר שקרה הענין הזה עם חבר הכנסת בדר? האם פתחו את הספר והראו לכל אנשי הצוות שיש סעיף האוסר עליהם לטעות בשיקולים כאלה, או שהסתפקו רק במלים "טעות בשיקול"?

אינני בטוחה שהנושא הזה הוא שולי וחסר ערך. יכול להיות שבעיני מר אלמוג זה דבר חסר ערך. בעיני, כאזרח וחברת כנסת, זה לא כך. אני חושבת שזוהי בדיוק יצירת אינפורמציה שונה ממה שהיה. ושוב, אינני מתכוונת ללחוש את מלחמתו של חבר הכנסת בדר, גם לא את מלחמתה של גח"ל ברגע זה. אני מתכוונת בדיוק לנושא. בכל מערכת דפדפנים חומר. האם תוך כדי זריקת חומר לא נוצרת אינפורמציה? היא נוצרת. כי אם היתה עובדה שפלונג חבר כנסת היה הראשון שדיבר על נושא מסויים, ומראים את כל אלה שבאו אחריו ואותו לא - אז האינפורמציה היא שחבר הכנסת הזה וסיעתו בכלל לא השתתפו בדיון הזה. זו אינפורמציה חדשה ולא נכונה. והיו פעמיים כאלה.

נתקלתי בכנסת בתופעה שכתב אחד בא לעשות כתבה, היה צריך לצלם את מישהו ואמר שאת פלוני לא יצלם, אבל את אלמוני, הלט דפדפנים...

מי יצלם ואת מי לא. בכל זאת יש גבול לטעויות בשיקולים. אין זה ענינו של הכתב אין נראה כל אחד.

האינפורמציה החדשה נוצרת גם תוך כדי כתבות שונות. למשל, סיעה מעלה הצעה לטדר היום, ובכתבה אנחנו שומעים, ולפעמים גם רואים, שבתשובה להצעה שמו של המציע או סיעתו, ובעיקר דבריו, נכנסים כאילו במאמר מוסגר בין שני מקפים או פסיקים, ועיקר האור ורוב הזמן מוקדשים לתשובה. אני מבינה שה"ניוז" נוצרים על-ידי מי שיושב בשלטון ועושה אותם. אם הוציאו לפועל איזה הסכם, ודאי הממשלה עשתה אותו. אבל הדבר שנעשה בכנסת הוא משיכת תשומת לב הכנסת והציבור לבעיה מסויימת שמעסיקה את הציבור, ושהיא חשובה לאותו חבר כנסת שהעלה אותה ולציבור ששלח אותו. מדוע האינפורמציה המחודשת הזאת שוללת ממנו את זכותו, את יוזמתו? לפעמים מסתפקים בזה שאפילו לא אומרים בתשובה למי נשמעו הדברים של השר, מה הוא טען לביסוס טענתו. סומכים על האינטליגנציה, שמתוך הלאוים המרובים של השר המשיב, יבינו את ההנ של מעלה ההצעה, או להיפך. זו אינפורמציה חדשה. וזה איננו תואם את מהות השליחות של רדיו וטלביזיה. הם צריכים לצלם את המציאות. אבל יש מקרים שהם צריכים לפרש את המציאות.

כאן אני באה לטרט על המהפכה הרוסית. זה היה טרט מאד תעמולתי סובייטי, לא רק מגמתי. נראה לי שחטאנו חטא גדול לעצמנו. אם אפשר להציג טרט ביום המהפכה הרוסית, שזה בלי ספק מאורע היסטורי שהשפיע על התקופה, האם אפשר בכלל לא להגיד מלה על הצד שכנגד, על כל נהרי-נחלי הדם, על כל מה שזה היה פלווה ועל מה שזה עשה לנו, ליהודים, לציונים שהיו ברוסיה, לאלה שעצמותיהם פזורות בערבות סיביר עד היום הזה? אני אומרת זאת לא מפני שאני חושבת מה הרגישו היהודים מברית-המועצות כשראו את זה, אלא מה צריך כל יהודי להרגיש כשמראים לו את זה פתאום באור ורוד כל כך. ודאי שאי אפשר לשנות את הטרט. אבל יכול מגיש הטרט לומר: עכשיו נחזה בטרט זה וזה על נושא זה, טרט שנעשה על-ידי אחרים, כפי שהם רואים אותו. צריך לפחות לתת משהו לצופה, שידע באיזה עולם הוא נמצא. הרגשתי את עצמי כאילו אני יושבת במרכז תרבות של ברית-המועצות ורואה מה שהם רוצים לתת לי. אבל אני אינני חייבת לקבל את זה מהטלביזיה שלי.

יש טכניקה מסויימת, גם ברדיו וגם בטלביזיה, שאני הייתי קוראת אותה: וריאציות על הנושא. קול המון כקול שדי. שולחים כתב עם מיקרופון ביד, הוא תופס את מי שתופס ושואל שאלה. על פי רוב מתקבל כאילו אנחנו חיים במדינה שכולה בורות ובערות. זה פמש מדכא. ידם אחד שואל הכתב אנשים ברחוב מי היה הרצל. התשובות היו איומות. ומכיון שניתנות רק התשובות האלה, אז הרושם הוא שאיננו יודעים שום דבר על עצמנו. כאן לפי דעתי צריך להיות מיד איזה היזון אחר, איזון אחר.

הנסיונות האלה הם מודד חשוב מאד בשביל הצוות על-מנת להכין עבודות. אבל זה לא יכול תמיד להיות החומר שחייב להיות מוגש או מושמע. אם הצוות עובר בשלושה מקומות בארץ ובודק מה יודע הציבור על נושא מסויים, ונוכח לדעת שהציבור אינו יודע שום דבר, זה מחייב את הרשות לחשוב איך להגיש משהו לציבור שבכל זאת יהיה ברור מי זה הרצל, או אישיות אחרת. אבל את זה לא עושים. רק מודיעים לנו שאנחנו סמל הבורות והבערות. אני תמיד יוצאת בדכאון מכל ההצגות וההגשות האלה. אינני מבינה את מה זה משרת.

היתה למשל כתבה שנושאה היה החיכוך בין דתיים ואלה שמגדירים עצמם כלא דתיים. אינני מעלה על דעתי הרעה שמישהו יציע איזון צנזורה על דברים. אילו היינו נתונים בעיצומו של תהליך שנקרא מלחמת תרבות, אז חייבים להביא את מה שאומר זה ומה אומר מישהו אחר. תודה לאל אנחנו עוד לא חיים את זה. אבל אנחנו יוצרים את זה על-ידי הדברים האלה. גברת צעירה אומרת: אני שונאת אותם. והיא אינה מדברת על איזה אויב; היא מדברת על אחיה בני עמה שלבושים אחרת, מתנהגים אחרת וחושבים אחרת. אז הטלביזיה באותו רגע נהפכת לנושא השנאה, היא מפיצה את השנאה. אם עוד יש אחד כזה שאזמח לעצמו שהוא מתנגד, לא מסכים, זו עם עליהם, אבל עוד לא אמר לעצמו שהוא שונא אותם - עכשיו הוא יעז לעשות זאת. הוא קיבל הכוונה. זו ההשפעה העצומה של המכשיר הזה ששמו טלביזיה. את מה זה משרת? למה זה מוביל?

ואל תגידו לי שמוכרחים לצלם את כל האמת. לא מוכרחים. למשל, אינני מבינה בשום פנים את הכתבה שהיתה על חוסר דירות לעולים. צורקה איזו מלה בחלל: למה לא תהיינה מעברות לעולים, קבו איזה קרונות - מיד מעלים כתבה שמתארת את כל המצוקה והסבל שהיו במעברות. יש הבדל בין עתון ובין מה שהענינים רואות. אם כותבים בעתון: כבר עברנו את התקופה של המעברות ובכל זאת נשארו בחיים, וזה לא כל כך נורא אם גם חלק מהעולים החדשים יגורו זמן מה במעברות - זה דבר אחר. אבל כשהענינים רואות את האוהלים, את הפחונים, את בלויי הבגדים התלויים על החבלים, כשכל זה תלוי נגד העיניים ואומרים לך שזה מה שצפוי לעליה - האם זה משרת את ענין העליה? איננו עומדים היום בתהליך של בניית מעברות לעולים, ולא צריך ליצור דחלילים. עשו כתבה והיא אינה מוצלחת - אפשר לגנוז אותה. כבר היו דברים מעולם. גנזו כתבות שעלו הרבה מאד כסף. כל הדברים האלה הם בשבילי לפחות סימן שאלה גדול, ואני מצפה להבהרה.

אינני מבינה גם מה קרה בשידור שקוראים לו "היום לפני עשרים וחמש שנה". מצטטים מה שהתרחש באותו יום לפני עשרים וחמש שנה, ומספרים באופן חד-צדדי למה קרה בימים ההוא, ודרך אגב אומרים: "לאחר המאורעות הללו התגלה הקרע העמוק בישוב כשמחד גיסא ביקשו האצ"ל והלח"י, שכוננו כארגוני הפורשים, להמשיך במבצעים צבאיים, ומאידך גיסא ביקשו אנשי התגנה לנהוג בהתאפקות". כל הכתבה עוסקת בפרשנות הלקוחה מעתונות, אבל רק מצד אחד בלבד, ולא מביאים איזה דבר מהעתונות שביטאה את הארגונים אצ"ל ולח"י, שסביר מדוע הם דרשו מבצעים צבאיים, מדוע הם חשבו שעל סף הקמת המדינה צריך ללחום להקמתה. אלא אם חס וחלילה עוד יש מישהו במדינה שאינו יודע מי היו הפורשים - צריך להודיע לו. אני חושבת שיש כאן הגזמה וחד-צדדיות.

פאחר ואינני רואה את הנושא הפוליטי כדבר חסר ערך ושולי - אני מבקשת הבהרות שיאירו את עיני.

ד. קורן:

זמן מה לא הייתי בארץ, ראיתי שלביזיפת אחרות במקומות שבהם יש קריטריונים ויודעים מי צלם ומי מפיץ. גם שם יש הרבה בעיות, עם שלביזיה צבעונית וכו', זה משעמם עד אימה.

שמעתי בדבריו של מר אלמוג שלמעשה ההכרעות החשובות ביותר בעשות בדרג הנמוך. השאלה היא, אם כך, מי זה הדרג הנמוך שקובע שידיעה זן תשודר וידיעה אחרת לא, ופיהו הצלם שכשעוברים לפני ארונו של קדיש לוז המנוח, מצלם את אורי אבנרי ולא חברים אחרים. מי מכריע בדברים האלה? וכשבא צוות לצלם בכנסת, מי מחליט לאסוף את המצלמות אחרי שלושה-ארבעה נואמים וללכת? העובדה שהדברים נחתכים בדרג הנמוך במידה גדולה מאד, כתוצאה מטבע הדברים ואופי העבודה הזאת, מחייבת לייחס משקל וחשיבות רבה מאד לשאלה פההו הדרג הנמוך.

אינני יודע אם הדרג הנמוך זה שמאלנים, כהגדרתו של חבר הכנסת תמיר. בכלל מה זה שמאלנים? על כל פנים ברור שלא מדובר פה על מרגלים.

אבל יש לי הרגשה שצריך קצת לבדוק מי ומי העושים, אלה שקובעים מה יצולם ומה ייפסד, ואחר כך אלה שזורקים לסל את הידיעות שאחר כך אי אפשר אפילו לבדוק אותן, כי זה לא נשאר בכלל. צריך לבדוק מי העושים. כי הטלביזיה היא שלביזיה מלכתיה, היא שייכת לכלל האומה, לכלל העם היושב בארץ-ישראל. והעם רוצה להשפיע יותר, הוא רוצה שזה יהיה יותר לפי רוחו, או לפחות לפי איזה קריטריון - של הבחירות לכנסת, של מה שהמדינה עושה, לא רק של מה שתולה בה. אילו זה היה חולה באמת, אז מראים גם את המחלה, את הבעיות וכדומה. אבל תמיד יש הרגשה שהצלמים והעושים בדרג הנמוך מחפשים את הסנסציה, ואין עליהם מספיק שליטה של ההנהלה, של הועד המנהל, של מנהל רשות השידור. אין לי הרגשה שהם משפיעים בכלל. אולי זו הרגשה סובייקטיבית, אבל עובדה שאני מרגיש כך, ואני מעז להגיד זאת כאן. לכן נראה לי שצריך לשפל בנושא הזה של הדרג הנמוך.

אני מכיר כמה אנשים מהדרג הבכיר שמופיעים כאן, ואחרים. אלה אנשים מהישוב, ואין ספק שמה שהם רוצים זה דבר טוב. יכולים להיות חילוקי דעות בענין זה או אחר, אבל כנראה שהם לא שולטים. בעתון יש עורך. יש דברים שלא יעלה על הדעת שיופיעו בעתון, כי העורך יפחם את הדבר (ש' אלגוני. מה יארגעם) -

אני טוען שאין שליטה, היות וההכרעה היא בדרג
במוך, והיא נעשית משעה לשעה.

ע. פינברג-סירני:

גם בעתון אתה לא תמיד מרוצה מכל מה שכתב.

ד. קורן:

אז אני מבקר. כשהעתון הוא שלי, אני מבקר
אותו במקומות המתאימים. אם מדובר ב"דבר",
למשל, אבקר אותו בהסתדרות. את הטלביזיה - אני מבקר פה.

התרשמתי רע מאד מהעובדה שישעיהו בן-פורת
הפסיק להנחות את התכנית "השעה השלישית". אני חושב שהוא עשה את זה יפה,
להערכת רוב הציבור. אם יש כלל של רוטציה בכל - בבקשה, יודיעו על הכללים
וידע כל אחד מתי הוא צפוי להפסיק את תפקידו ולעבור למקום אחר. אבל
המקרה הזה עשה רושם מוזר. זה היה מאד ספונטני, ולא שמעתי פרטים, למה
זה נעשה, כיצד וכו'.

אמש חזיתי בתכנית "רקע 72", שעסקה בנושא
שמאד מעניין אותי, ענין ההתנחלות וההתיישבות בחלקי ארץ-ישראל מהצד השני
של הקו הירוק. אני חושב שזה היה רע מאד. פחות מדי נתנו את המתרחש,
ולעומת זאת נתנו יותר מדי ראיונות. אני חושב שבמדינת ישראל צריכים
להראות את העושים, ולא רק ראיונות. לפחות היתה לי הרגשה שהאיש שטיפל
בענין חיפש יותר את הצד בעל החשיבות של האנשים החשובים, ולא דוקא את
הצד של העשייה בשטח. נראה לי שזה קו שחשוב מאד לטפח אותו במדינה, לתת
כבוד לעושים. היו ראיונות עם בודדים. העשייה בשטח לא צולמה, אולי
מטעמי בטחון, אינני יודע. אבל צריך היה להראות לא איך הוכרעה שאלת
המלונאות בשארם-אל-שיך, שהיא חשובה מאד, אלא יותר מה קורה שם ואיך,
ומה קורה בבקעה, אולי על חשבון הראיונות. אין לי חלילה שום דבר נגד
כל מי שמחליט לעשות התיישבות באזורים אלה. להיפך, אני מחזק את ידיהם.
אבל לא זה החשוב. החשוב הוא אם הנוער הולך להתיישבות או לא. חשוב
להראות את הנוער. כי אנחנו מעונינים שבמידה שהולכים להתיישבות, ואני
מקוה שילכו - שהנוער יראה את זה יותר. היו יותר מדי דיונים, ופחות
מדי ראיה.

מר ד. בלון:

אני רוצה להעיר כמה דברים על שאלות שנשאלו
והתחבטו שנאמרו בענין יחסי עבודה ועניני
העובדים ברשות. אינני נוגע בכל מה שקשור לצדדים התכניתיים והפוליטיים.

אני מסכים עם מרבית הדברים שאמר מר אלמוג
לגבי חלק חשוב משורש הבעיות ברשות השידור בתחום יחסי העבודה ועניני
העובדים, והוא נעוץ מצד אחד בהקמה החפוזה והבלתי מתוכננת מראש של
הטלביזיה הכללית, ומצד שני בחוסר בהירות ושעשנו בתחומים האדמיניסטרטיביים
סקיימים בחוק רשות השידור. ברור שחלק מהבעיות נגזרם על-ידי חוסר הכשרה
מספקת, חוסר נסיון, והנסיגון לבצע סימולטנית את הפעלת השידורים יחד עם
ההכשרה. הדברים האלה, חוסר ההכשרה, חוסר הנסיון והמהירות, חלים במידה
שווה גם על ההנהלה וגם על העובדים. שכן כולם למדו יחד באותו זמן את
המקצוע ואת בעיותיו, את בעיות השידור בתחומים השונים.

יש גם בעיה בחוק רשות השידור. העובדה היא
שמצד אחד יש לרשות השידור עצמאות תכניתית ופוליטית במסגרת הפיקוח
הציבורי של מליאת הרשות והועד המנהל, אולם מצד שני אין עצמאות
אדמיניסטרטיבית, ויש הרבה מאד סמכויות גלויות וסמויות למשרד האוצר
ולנציבות שירות המדינה. לצעורי הדברים האלה בדרך כלל התבטאו בתחום של
יחסי עבודה באופן שלילי. על הדברים האלה התריעו נציגי העובדים עוד
ב-1965, בפני הועדה שעסקה בהכנת חוק רשות השידור. דופני שכמה מהנוכחים
כאן השתתפו באותה ועדה. לצערי רוב הדברים שהזכרנו מפניהם - התרחשו
במציאות.

היוזר א. רימלט:

פי הזהיר?

מר ד. בלון:

נציג העובדים ואגודת העתונאים. חלק מהבעיות
ביחסי עבודה בשנים האחרונות ברשות השידור,
בעיקר מאז הקמת הטלביזיה, נבעו מהדברים האלה. לשמחתנו לפחות במיגזר
אחד, והוא התחום של הסכם השכר, חל שיפור עצום בשנתיים האחרונות. בעוד
שבשנים קודמות היו עובדי רשות השידור מופלים לרעה מבחינת תנאי השכר
לעומת מקצועות דומים בתחום המקצועות החופשיים, ובעיקר בתחום הדירוג

העתונאי - חל בענין זה מיפנה לטובה בשנתיים האחרונות, השוואה כמעט מלאה. במידה שיש היום בעיות ביחסי עבודה - ויש בעיות - הן לא על רקע של תנאי שכר. יש לפעמים בעיות שוליות של פירוש הסכמים וכדומה, אבל הבעיות המרכזיות אינן בתחום זה של הסכמי שכר, אלא בתחומים אחרים שנובעים חלקם מיחסי אנוש לקויים, חלקם מבעיות של מבנה לקוי של רשות השידור פנימה, והקשר עם גורמים חיצוניים בתחום האדמיניסטרטיבי והתקציבי.

חבר הכנסת תמיר העלה בישיבה הקודמת רעיון של הקמת ועדה שתבדוק דברים שנעשים ברשות השידור. אינני מתייחס לכל הצדדים התכניתיים. אבל אם מדובר על הנושא של יחסי עבודה ושורשי הבעיות ביחסי עבודה - לפי מיטב ידיעתי נציגי העובדים ודאי שלא היו מתנגדים לדבר מעין זה. לפני זמן מה שוחח אתי בענין זה הממונה על יחסי העבודה במשרד העבודה, מר גדעון בן-ישראל. יש לו רעיון לעשות ניסוי של מחקר מדעי ברשות השידור, על-ידי אנשי מדע, שיבדוק את כל הנושא, מה לקוי בתחום של יחסי עבודה. בכל מה שנוגע לאגודת העתונאים וועדי העובדים, אני יודע שאין התנגדות לרעיון מעין זה, אם יוצא באופן ממשי.

דובר כאן גם היום וגם בישיבה הקודמת על הנושא של הנחיות. אני אינני שותף לדעה שהתדריך לעובדי החדשות הוא טוב. אני חושב שהוא לכל היותר הקדמה לספר לימוד למתחילים, אבל ודאי אינו תדריך שלכול להודיך עורך מהדורת חדשות. אם עשר דקות לפני שידור המהדורה הוא נתקל בבעיה של דיווח מהכנסת, לפי תדריך זה יקשה מאד לקבל הדרכה ברורה. אינני חושב שאיזה שהוא תדריך יכול לכסות את כל הבעיות שיכולות להתעורר. אבל יש נושאים שבהם אפשר לפרט יותר. גם בתחום של הסמכויות, מה סמכותו של כתב, עורך, מנהל מחלקה, באיזה ענינים הוא יכול להחליט על דעת עצמו ובאיזה ענינים הוא צריך להתייעץ עם הממונים עליו, עד לדרג הגבוה ביותר. לא תמיד יש הנחיות במידה מספקת ובצורה ברורה. זה נושא גם לתקלות בתחום השידור, זה גם נושא לסכסוכים בתחום של יחסי עבודה שאינם תקינים.

מר אלמוג צטה בישיבה הקודמת להאשים בצורה זו או אחרת את העתונות, שמרבה לדווח על הנעשה בתוך בנין הטלביזיה. כאן אני מוכרח להגן על העתונות. גם אם היא לעתים מפריזה בחיטוט בפרטים, הרי היא עוסקת במוסד ציבורי שמתקיים מכספי משלם המסים, בין בתשלום מס או אגרה, וזה נושא שמענין את הציבור. כי הטלביזיה נמצאת כמעט בכל סלון, ואנשים שמופיעים על המסך מוכרים בכל מקום ומסקרנים את הציבור. ואם קריין פופולרי מחליף מהלומות עם צלם בטלביזיה, זה מענין את הציבור מבחינת הסקרנות. זה לא מענין באותה מידה אם הדבר קורה באיזה מפעל. לא אמרתי שזה מענין באופן אובייקטיבי; יחסית זה מענין יותר מאשר אם היה קורה דבר דומה באיזה חדר מערכת של עתון פרטי. ויש הבדל בין שיפול של עתונות במוסדות ציבוריים ממלכתיים וממשלתיים, לבין שיפול במוסדות פרטיים. אם יש סכסוך עבודה במערכת אחד העתונאים, זה מענין לכל היותר את המנויים על אותו עתון.

מכל מקום העתונות לא המציאה את המצב הלא תקין ביחסי העבודה בטלביזיה. לכל היותר היא אולי מפריזה לפעמים בדיווח על מה שמתרחש. לא תמיד אני מרוצה ממה שמדווחים על חלקה ופעולותיה של אגודת העתונאים. אבל זו המציאות.

ולבסוף על הדברים שאמר חבר הכנסת תמיר לגבי חדירת אלמנטים שמאלניים. אין זו הפעם הראשונה שמושמעת טענה כזאת. אני נגד האשמה כוללת שאינה מלווה בעובדות. אני יסבתי הרבה כנציג אגודת העתונאים בוועדות המיכרזים. אני יודע שבתפקידים רגישים הדברים בהחלט מועברים גם לחוות דעת של שירות הבטחון, לבדיקת המהימנות הבטחונית של האדם שמתקבל לעבודה. כך פהוג בכל השירות הציבורי. כלומר יש על כך השגחה. אני מכיר אישית את מרבית העתונאים שעובדים בטלביזיה. אני יודע שיש ביניהם פסיגוון של דעות, מכל גווי הקשת הפוליטית הקיימת בארץ, מימין עד שמאל. אינני חושב שיש איזה עיוות מבחינת ההשקפות, עיוות בולט מבחינת הפרופורציות של ההשקפות הפוליטיות. אינני מדבר על חברות במפלגה, זאת איננו יודעים. אינני מכיר ביניהם חברי מצפון או שי"ח.

האם היית מאמין לפני שבוע שתתגלה רשת
כזאת במדינת ישראל?

י. תמיר:

לא. אבל זה לא יסוד להאשמה כוללת כזאת.

מר ש. אלמוג:

רשומים עוד כמה חברים. אני מניח שנצטרך
לקיים עוד שתי ישיבות עם אנשי רשות השידור.

היו"ר א. רימלט:

הנושא הוא חשוב. אני חושב שזאת הפעם הראשונה שועדת החינוך והתרבות
בכנסת קצת יותר עמוק לבעיות הטלביזיה, לא רק לנושא המוגדר שבגללו
התחלנו בדיון זה.

אני מודה לכם. הישיבה בעולה.

הישיבה נסתיימה בשעה 10.55.